

Danmarks Domstole Årsrapport 2022

Indholdsfortegnelse

1. PÅTEGNING	3
2. BERETNING	4
2.1. PRÆSENTATION AF DANMARKS DOMSTOLE	4
2.2. LEDELSESBERETNING	6
2.2.1. Årets faglige resultater	6
2.2.2. Årets økonomiske resultat	7
2.3. KERNEOPGAVER OG RESSOURCER	10
2.4. MÅLRAPPORTERING.....	11
2.4.1. Indsatser i handlingsplanen for Danmarks Domstole.....	11
2.4.2. Mål for sagsbehandlingstiderne.....	12
2.4.3. Procesbevillingsnævnet	18
2.5. FORVENTNINGER TIL DET KOMMENDE ÅR.....	20
2.5.1. Sagsbehandlingstider.....	20
2.5.2. Projekter i handlingsplanen mv.	20
2.5.3. Forventninger til domstolenes økonomi.....	21
3. REGNSKAB	23
3.1. ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS.....	23
3.2. RESULTATOPGØRELSE MV.	24
3.3. BALANCE	26
3.4. EGENKAPITALFORKLARING	27
3.5. LIKVIDITET OG LÅNERAMME	28
3.6. OPFØLGNING PÅ LØNSUMSLOFT	28
3.7. BEVILLINGSREGNSKAB	29
4. BILAG	31
4.1. NOTER TIL RESULTATOPGØRELSE OG BALANCE	31
4.2. INDTÆGTSDÆKKET VIRKSOMHED.....	33
4.3. FÆLLESSTATSLIGE YDELSER MV.	33
4.4. GEBYRFINANSIERET VIRKSOMHED	33
4.5. TILSKUDSFINANSIERED E AKTIVITETER.....	33
4.6. FORELAGTE INVESTERINGER	33
4.7. IT-OMKOSTNINGER.....	34

1. Påtegning

Fremlæggelse

Danmarks Domstoles årsrapport 2022 (Retterne, tinglysningen, Domstolsstyrelsen og Procesbevillingsnævnet) er fremlagt i henhold til § 39, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011 om statens regnskabsvæsen mv.

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som Domstolsstyrelsen, CVR nr. 21-65-95-09, er ansvarlig for: §§ 11.41.01. (Domstolsstyrelsen), 11.41.02. (Retterne), 11.41.04. (Procesbevillingsnævnet) og 11.41.05. (Tinglysningen), herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for finansåret 2022.

Påtegning

Det tilkendes gives hermed:

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målostillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

København, den 29. marts 2023

Kristian Hertz

Direktør

København den 29. marts 2023

Hanne Schmidt

Bestyrelsesformand

2. Beretning

2.1. Præsentation af Danmarks Domstole

Domstolene, der er en del af organisationen Danmarks Domstole, udøver dømmende myndighed og løser i den forbindelse opgaver med skifteret, fogedret, tinglysning og administration.

De almindelige domstole er Højesteret, de to landsretter, Sø- og Handelsretten, 24 byretter og Tinglysningsretten. Til domstolenes organisation hører også Retten på Færøerne, Grønlands Domstole og Den Særlige Klageret.

Til Danmarks Domstole hører endvidere Domstolsstyrelsen, Procesbevillingsnævnet og Dommerudnævnelsesrådet.

Danmarks Domstole hører ressortmæssigt til Justitsministeriet, men adskiller sig som følge af domstolenes uafhængighed væsentligt fra de øvrige institutioner på Justitsministeriets område.

Domstolsstyrelsen er en selvstændig statsinstitution, som ledes af en bestyrelse og en direktør. Styrelsen har til opgave at varetage domstolenes bevillingsmæssige og administrative forhold, herunder blandt andet bidrag til finansloven, økonomistyring, personaleadministration, bygningsadministration og indkøb samt udvikling og drift af it ved retterne.

Procesbevillingsnævnet, der bevillingsmæssigt og administrativt hører under Domstolsstyrelsen, behandler ansøgninger om 2. og 3. instansbevillinger i civile sager og straffesager. Derudover behandler nævnet ansøgninger om fri proces. Nævnet er hverken en del af domstolssystemet eller den offentlige forvaltning. Nævnet udgiver en årsberetning, der nærmere redegør for nævnets virksomhed.

Danmarks Domstole har fire overordnede mål med tilhørende strategiske temaer i strategien for 2019-2022, som realiseres ved at gennemføre projekter og indsatser, som understøtter et eller flere af de overordnede mål.

Nedenfor er de fire overordnede mål samt væsentlige fokusområder for disse vist sammen med domstolenes vision og værdier.

VISION FOR DANMARKS DOMSTOLE

Domstolene arbejder tidssvarende og professionelt for ret og retfærdighed ved at træffe rigtige afgørelser i rette tid – afgørelser, som er velbegrandede og til at forstå. På den måde gør vi os fortjent til befolkningens tillid og respekt.

VÆRDIER FOR DANMARKS DOMSTOLE

Ansvarlighed: Domstolene skal træffe rigtige, velbegrandede og forståelige afgørelser i rette tid. Vi skal derfor have de nødvendige faglige og menneskelige kompetencer til at løse opgaverne med højst mulig kvalitet og effektivitet.

Respektfuld behandling: Vi behandler alle ordentligt og med respekt. Vi viser forståelse for den enkeltes situation og baggrund, og vi har respekt for forskellighed. Vi udtrykker os forståeligt både i skrift og tale.

Troværdighed: Ved domstolene arbejder vi efter loven og er troværdige. Vi lader os ikke påvirke af uvedkommende hensyn. Vi er upartiske og neutrale, og vi er bevidste om, at vi til hver en tid også skal fremstå sådan.

Åbenhed og lydhørhed: Domstolene skal være åbne og tilgængelige for alle. Vi samarbejder med hinanden og med vores brugere med respekt for de rammer, der gælder for domstolene. Vi arbejder for, at domstolene som organisation og arbejdsplads udvikler sig tidssvarende.

OVERORDNEDE MÅL FOR DANMARKS DOMSTOLE

1. Brugerfokus

Domstolene vil understøtte realiseringen af målet ved bl.a. at kommunikere tidssvarende og ved at arbejde med domstolenes kultur, så det naturlige afsæt i domstolenes arbejde med de daglige opgaver og med forandringer i højere grad bliver, hvordan brugernes og samfundets ønsker, forventninger og behov kan tilgodeses.

2. Korte sagsbehandlingstider

Domstolene vil understøtte realiseringen af målet ved bl.a. fortsat at have fokus på at optimere og udvikle sagsgange, herunder gennem et fortsat samarbejde i straffesagskæden og ved en yderligere digitalisering af sagsbehandlingen.

3. Ensartethed

Domstolene vil understøtte realiseringen af målet ved bl.a. i højere grad at dele viden på tværs af retterne, igangsætte initiativer, som understøtter bedste praksis, øge brugen af fælles it-systemer og skabe flere fælles løsninger på tværs af retterne.

4. Kvalitet og effektivitet

Domstolene vil understøtte realiseringen af målet ved bl.a. at tiltrække, fastholde og udvikle de rette kompetencer blandt ledere og medarbejdere og have en stabil og fremtidssikret drift, herunder it-understøttelse. Samtidig skal Danmarks Domstole have en klar og effektiv governancestruktur for drift og udvikling og udvikle fælles løsninger, hvor det giver mening og kan skabe en effektiv opgaveløsning.

På domstolenes hjemmeside www.domstol.dk findes flere oplysninger om Danmarks Domstoles strategi for 2019-2022.

2.2. Ledelsesberetning

2.2.1. Årets faglige resultater

Mål for sagsbehandlingstiderne

Status for de mål, der blev opstillet for byretternes sagsbehandlingstider for 2019-2022 som en udmøntning af de overordnede mål i domstolenes strategi, viser, at byretterne i 2022 opfyldte ni ud af 19 mål, delvist opfyldte et mål og ikke opfyldte ni mål. I 2021 blev ni ud af 19 mål opfyldt, mens to mål blev delvist opfyldt og otte mål ikke opfyldt. Resultatet i 2022 ser umiddelbart ud til at være ret identisk med resultatet i 2021. Der er dog den afgørende forskel, at der for de mål, der ikke opfyldes, er blevet en del længere mellem det faktiske resultat og en opfyldelse af målet. Udfordringerne kan alene henføres til straffesags- og civilsagsområdet, idet der på specialområderne – fogedsags- og skiftesagsområdet - er høj målopfyldelse. Således er seks ud af syv mål for fogedsager og skiftesager opfyldt, og et mål er delvist opfyldt.

Figur 2.1. Oversigt over målopfyldelse i 2021 og 2022 på de forskellige sagsområder

	STRAFFESAGER						CIVILE SAGER						FOGEDSAGER			SKIFTESAGER			
2022	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
2021	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

Domstolene har i 2022 ikke i samme grad som 2020 og 2021 været påvirket af COVID-19-pandemien – om end der var et betydeligt antal aflyste retsmøder i januar og februar 2022. Samlet set afsluttede byretterne i alt 765.000 sager, herunder ca. 43.000 civile sager og knap 220.000 straffesager. Antallet af vægtede afsluttede sager var 786.230 i 2022 mod 754.416 i 2021, hvilket er en stigning i aktiviteten på ca. 5 pct. Samtidig har der været en stigning i produktiviteten på ca. 2 pct. Efter at aktiviteten og produktiviteten blev udfordret af COVID-19-pandemien i 2020 og 2021, ser det derfor ud til, at der på ny er en positiv udvikling i lighed med årene fra 2015-2019.

Domstolsstyrelsen estimerer, at der ved udgangen af 2022 var en overbeholdning på ca. 9.000 domsmandssager og ca. 7.500 civile sager med forhandlingsmaksime. Overbeholdningen af domsmandssager er fortsat med at stige i 2022, mens antallet af verserende nævningesager er blevet reduceret lidt. På civilsagsområdet har der samlet set været en stigning i antallet af verserende sager, der dog i alt væsentligt kan henføres til sagstypen småsager, hvor der er modtaget flere sager i 2022 bl.a. som følge af, at luftfartsindustrien er i gang med at øge aktiviteten. For de øvrige sagstyper på civilsagsområdet er der generelt en stabil udvikling i antallet af verserende sager, hvilket er positivt - om end det forhold, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de hovedforhandlede almindelige sager fortsætter med at stige kan indikere, at der sker en ophobning af ressourcetunge civile sager – dvs. sager der skal hovedforhandles – mens de mindre ressourcetunge sager løbende kan ekspederes i et rimeligt tempo.

Både for domsmandssager og nævningesager nærmer den gennemsnitlige sagsbehandlingstid sig 9 måneder, hvilket vil være en fordobling i forhold til 2018. Ved fire byretter er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i domsmandssager på mere end 12 måneder, og der er - i det omfang det har været muligt uden væsentligt at påvirke udviklingen ved andre retter - sat målrettet ind med tilførsel af yderligere ressourcer til disse retter. De afsluttede almindelige civile sager med hovedforhandling havde i gennemsnit en sagsbehandlingstid på lige under to år i 2022, og ved de mest pressede byretter var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på mere end 2½ år. Udviklingen er alvorlig, idet en lang

sagsbehandlingstid i de enkelte sager kan udfordre retssikkerheden, da det bliver vanskeligere for vidner at huske de præcise detaljer i en sag, jo længere tid, der går fra de omstændigheder, som forklaringen angår. Mere overordnet kan det også være stødende i forhold til retsfølelsen, hvis der går for langt tid, før en sag om et strafbart forhold eller en civil tvist sag kan blive behandlet ved domstolene.

Det er tilfredsstillende, at såvel aktiviteten som produktiviteten har udviklet sig positivt, ligesom målopfyldelsen på fogedsags- og skiftesagsområdet er tilfredsstillende. Udviklingen i målopfyldelsen og de gennemsnitlige sagsbehandlingstider på straffesags- og civilsagsområdet er utilfredsstillende, og domstolene imødeser indgåelsen af en ny flerårssaftale, der forhåbentlig kan medføre, at der kan tages de fornødne initiativer, der på sigt kan sikre, at sagsbehandlingstiderne kan nedbringes til et tilfredsstillende niveau. Henset til omfanget af udfordringerne må det dog forventes, at der – selv med tilførsel af de nødvendige ressourcer – vil gå et stykke tid med at nedbringe sagsbehandlingstiderne. I et mere overordnet perspektiv hører det med til billedet, at Danmark – bortset fra Cypern - er det land i Europa, hvor den andel af BNP, der investeres i domstolene, er lavest. Det giver sig også udslag i, at antallet af dommere pr. 100.000 indbyggere også ligger på et betydeligt lavere niveau end i fx Sverige og Norge.

Systemunderstøttelse – indsatser i handlingsplanen for 2022

Stabil og fremtidssikret systemunderstøttelse er et vigtigt tema i strategien for Danmarks Domstole 2019-2022, idet der er en række it-mæssige udfordringer, der skal løses for at sikre en fortsat stabil og fremtidssikret it-drift. Der har i 2022 bl.a. været et stort fokus på at udvikle et nyt straffe- og skiftesystem, som i november 2022 lancerede Skifteportalen, der er den første af fem selvstændige releases, der til sammen vil erstatte det eksisterende systemkompleks. Herudover blev Domsdatabasen i januar 2022 gjort tilgængelig for offentligheden og endelige er der i 2022 gennemført en stabilisering af kassesystemet ved retterne, og der er iværksat en større udskiftning af PC'er ved alle retter.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.1. om indsatser i handlingsplanen for Danmarks Domstole nedenfor.

Andet

Foruden udvikling og stabilisering af it-systemer har der i 2022 bl.a. været fokus på deltagelse i en tværgående analyse af straffesagskæden, etableringen af den danske afdeling af EU's patentdomstol og overdragelse af Ungdomskriminalitetsnævnets sekretariat fra Rigspolitiet til domstolsområdet.

Samlet set vurderes det, at Danmarks Domstole har opnået tilfredsstillende faglige resultater i 2022.

2.2.2. Årets økonomiske resultat

Årets økonomiske resultat for Danmarks Domstole fremgår af tabel 2.1. Resultatet viser et merforbrug på 36,9 mio. kr. Der var i 2022 planlagt et forbrug af opsparring på 27,5 mio. kr. til finansiering af ekstraordinære udgifter forbundet med fastholdelse af en række midlertidige lejemaal, som bl.a. blev taget i brug under COVID-19, og som domstolene fortsat har brug for i forbindelse med afvikling af særligt større sager. Herudover er det fortsat behov for en ekstraordinær indsats på it-området med henblik på opretholdelse af sikker drift af Civilsystemet. I løbet af 2022 blev det endvidere klart, at også på andre poster inden for it-området måtte der anvendes ekstraordinære ressourcer på bl.a. licenser,

infrastruktur og til almindelig drift og vedligeholdelse af retternes fagsystemer, således at det samlede forbrug af opsparing blev ca. 9 mio. kr. højere end planlagt.

Domstolsstyrelsen er generelt bekymret over udviklingen i domstolenes udgifter til bl.a. it-drift, hvor en række forældede legacy-systemer, som er kritiske for sagsafviklingen ved retterne, kræver en stadig større drifts- og vedligeholdelsesindsats.

Tabel 2.1. Økonomiske hoved- og nøgletal for Danmarks Domstole

(mio. kr.)	2021	2022	B 2023
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-2.094,5	-2.127,6	-2.227,6
Ordinære driftsomkostninger	2.102,1	2.165,7	2.280,8
Resultat af ordinær drift	7,5	38,1	53,2
Resultat før finansielle poster	-6,3	24,1	42,2
Årets resultat	4,1	36,9	59,8
Balance			
Anlægsaktiver	274,4	396,7	
Omsætningsaktiver	942,0	1.203,9	
Egenkapital	-114,1	-77,2	
Langfristet gæld	-188,8	-322,7	
Kortfristet gæld	873,4	1.170,2	
Finansielle nøgletal			
Udnyttelsesgrad af lånerammen	78%	92%	
Overskudsgrad	-0,2%	-1,7%	-2,7%
Bevillingsandel	100%	99,9%	99,9%
Personaleoplysninger			
Antal årsværk	2.323,7	2.329,6	
Årsværkspris (1.000 kr.)	586,9	608,6	
Lønomkostningsandel	0,7	0,7	

De ordinære driftsindtægter i 2022 blev på 2.127,6 mio. kr., hvoraf indtægtsførte bevillinger udgør 2.125,8 mio. kr. De ordinære driftsudgifter er opgjort til 2.165,7 mio. kr., hvoraf lønomkostningerne udgør 1.405,6 mio. kr., mens de resterende driftsudgifter på 760,1 mio. kr. bl.a. dækker over husleje og øvrige basisudgifter, it-omkostninger, afskrivninger og øvrige køb af varer og tjenester.

De samlede driftsomkostninger er steget med 63,6 mio. kr. fra 2021 til 2022, heraf er lønningerne steget med ca. 47 mio. kr. svarende til en stigning på 3,4 pct. De stigende lønudgifter skyldes altovervejende en stigende gennemsnitsløn, idet årsværksforbrug ved Danmarks Domstole ultimo 2022 på 2.330 er på niveau med 2021, jf. tabel 2.3.

Resultatet af ordinær drift er et underskud på 38,1 mio. kr., som efter indtægter fra retternes sagsbehandling beløber sig til et underskud på 24,1 mio. kr. Domstolenes finansielle nettoudgifter udgør 12,8 mio. kr., hvorfor underskuddet stiger til 36,9 mio. kr.

De samlede anlægsaktiver udgør 396,7 mio. kr. og er dermed steget ca. 122 mio. kr. Stigningen skyldes bl.a. den fortsatte udvikling af nyt straffe- og skiftesystem, implementering af nyt videokonferenceudstyr samt en større pc-udskiftning.

Domstolenes omsætningsaktiver udgøres hovedsageligt af likvide beholdninger, herunder indbetalte afgifter, der overføres til § 38. Skatteministeriet.

Egenkapitalen er faldet fra 114,1 mio. kr. til 77,2 mio. kr. som følge af årets negative resultat på 36,9 mio. kr.

Virksomhedens drift og administrerede ordninger.

Årsrapporten aflægges for følgende *driftsbevillinger*; §11.41.01. Domstolsstyrelsen, §11.41.02. Retterne, §11.41.04. Procesbevillingsnævnet og §11.41.05. Tinglysning. Hertil kommer regnskab for følgende *administrerede ordninger*; §11.42.01. Sagsgodtgørelse m.v., §11.42.02. Fri proces og udgifter til advokathjælp, §11.42.03. Erstatninger og §11.43.01. Retsafgifter.

Bevilling og regnskab for ovenstående hovedkonti fremgår af tabel 2.2., idet der ligeledes henvises til afsnit 3.7. for øvrige regnskabsmæssige forklaringer. De administrerede ordninger omfatter udgifter til sagsgodtgørelse, herunder til domsmænd, tolke og vidner, fri proces og advokathjælp mv. samt erstatninger. Indtægterne dækker over retsafgifter.

Tabel 2.2. Danmarks Domstole - den samlede økonomiske aktivitet 2022¹

Mio. kr.		Bevilling	Regnskab	Overført overskud ultimo
Driftsbevillinger ²	Udgifter	2.133,3	2.179	47,9
	Indtægter	-7,5	-16,2	
Administrerede ordninger ³	Udgifter	614,2	709,7	
	Indtægter	-442,0	-395,7	

Note 1: Domstolene administrerer herudover en del af de samlede tinglysningsafgifter samt afgifter af dødsboer og gaver, som regnskabsføres på konti tilhørende Skatteministeriet. Oplysninger om domstolenes andel af indtægter og udgifter vedrørende disse afgifter fremgår ikke længere af Danmarks Domstoles årsrapport. Fra 2018 indgår disse i Skatteministeriets årsrapport.

Note 2: Driftsbevillingerne dækker over 11.41.01. Domstolsstyrelsen, 11.41.02. Retterne, 11.41.04. Procesbevillingsnævnet og 11.41.05. Tinglysning.

Note 3: Administrerede ordninger dækker over følgende udgiftsbaserede bevillinger; 11.42.01. Sagsgodtgørelse m.v., 11.42.02. Fri proces og udgifter til advokathjælp, 11.42.03. Erstatninger og 11.43.01. Indtægter fra retsafgifter.

Ansatte ved Danmarks Domstole er fordelt som i tabel 2.3 nedenfor.

Tabel 2.3. Årsværksforbrug ved Danmarks Domstole

Årsværk	2020	2021	2022
Jurister	774	793	803
- Heraf udnævnte dommere	369	363	365
- Heraf uddannelsesfuldmægtige	66	70	76
Kontomedarbejdere	1.150	1.158	1.153
Elever	87	83	76
Medarbejdere i beskæftigelsesordninger	51	49	50
Øvrige medarbejdere	228	242	242
I alt	2.290	2.324	2.330

2.3. Kerneopgaver og ressourcer

I tabel 2.4 er Danmarks Domstoles bevillinger, indtægter og omkostninger fordelt på de opgaver, som fremgår af finanslovens tabel 6 om specifikation af udgifter pr. opgave. Tabellen viser dermed de samlede opgaver for de 4 driftskonti på retsvæsenets område.

Opgaverne 1-5 vedrører hovedkonto 11.41.02. Retterne, mens opgave 6 vedrører hovedkonto 11.41.05. Tinglysning. Disse to hovedkonti udgør tilsammen ca. 97 pct. af de samlede omkostninger ved Danmarks Domstole. Opgaverne 7 og 8 vedrører henholdsvis hovedkonto 11.41.01. Domstolsstyrelsen og 11.41.04. Procesbevillingsnævnet.

Tabel 2.4. Opdeling af opgaver ved Danmarks Domstole

Mio. kr.	Indtægtsført bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud
0. Generel ledelse og administration samt hjælpefunktioner	-644,0	-5,1	655,0	5,9
1. Civile sager	-455,4		467,8	12,4
2. Straffesager	-582,2		608,4	26,1
3. Fogedsager	-167,9	-5,6	165,9	-7,6
4. Skiftesager	-168,5	-5,6	169,8	-4,2
5. Notarialforretninger	-15,2		18,9	3,7
6. Tinglysning	-54,0		50,6	-3,4
7. Understøttelse af domstolenes sagsbehandling	-22,1		26,1	4,0
8. Procesbevilling	-16,5		16,5	0,0
I alt	-2.125,8	-16,2	2.179,0	36,9

Note: Den overordnede fordeling af årets udgifter på generel ledelse og kerneopgaver er manuelt korrigeret i forhold til det faktiske bogførte, idet der efter regnskabet afslutning er foretaget en præcisering af de anvendte fordelingsnøgler.

Den anførte fordeling af den indtægtsførte bevilling tager udgangspunkt i den fordeling, som fremgår af finansloven for 2022. Udgifterne til *generel ledelse og administration samt hjælpefunktioner* er samlet for alle fire hovedkonti og er opgjort i henhold til den fællesstatslige definition af generelle

fællesomkostninger, jf. dog afsnit 4.1. for en nærmere beskrivelse af domstolenes praksis i forbindelse med opgørelse af udgifterne til generel ledelse, administration samt hjælpefunktioner.

Årets resultat afspejler bl.a. udviklingen i retternes tidsforbrug på de respektive sagsområder. Det ses således, at omkostningerne til fogedsager, skiftesager og notarialforretninger er på niveau med det budgetterede, mens udgifter til civile sager og straffesager er steget som følge af et øget tidsforbrug.

Den indtægtsførte bevilling er ikke regnskabsmæssigt fordelt på de opstillede opgaver, hvorfor der er foretaget en manuel fordeling, som baserer sig på en forholdsmæssig fordeling på baggrund af regnskabstal for tidligere år. Den overordnede økonomistyring er tilrettelagt således, at den enkelte ret modtager en samlet bevilling for året, som ikke opdeles i delbevillinger på de enkelte sagsområder, da de enkelte retter fordeler ressourcerne mellem de enkelte sagsområder bl.a. ud fra antallet af modtagne sager, der kan variere fra år til år.

Understøttelse af domstolenes sagsbehandling vedrører Domstolsstyrelsens opgaver, herunder udviklingsopgaver, som understøtter retternes sagsbehandling, bl.a. it-understøttelse af domstolenes sagsbehandlingssystemer og domstolsspecifik uddannelse mv.

Procesbevilling vedrører Procesbevillingsnævnets arbejde med at meddele 2. og 3. instansbevillinger i civile sager og straffesager. Endvidere behandles klager over civilstyrelsens afgørelser om fri proces.

2.4. Målrapporing

2.4.1. Indsatser i handlingsplanen for Danmarks Domstole

Som følge af domstolsområdets særlige karakter har Domstolsstyrelsen ikke en traditionel resultatkontrakt. Der udarbejdes i stedet en årlig handlingsplan for Danmarks Domstole med projekter og opgaver, som skal bidrage til at realisere de fire overordnede mål for perioden 2019-2022, og som Domstolsstyrelsen er ansvarlig for at realisere¹. Retterne bidrager til dette arbejde. Domstolsstyrelsens bestyrelse fastlægger handlingsplanen for Danmarks Domstole.

Handlingsplanen for 2022 indeholdt seks projekter, som der løbende er blevet fulgt op på, ligesom Domstolsstyrelsens bestyrelse også løbende orienteres om status på projekter og større indsatser. De enkelte retter udarbejder også handlingsplaner, som der følges op på i embedsregnskaberne for de overordnede retter og årsnøgletallene for byretterne.

Tabel 2.5 nedenfor viser projekterne i Danmarks Domstoles handlingsplan for 2022.

¹ Handlingsplanen kan ses på domstolenes hjemmeside www.domstol.dk under Om os > Mål og værdier > Handlingsplaner.

Tabel 2.5. Oversigt over projekter i Danmarks Domstoles handlingsplan for 2022

Projekter	Projektperiode
1 Straffe- og skiftesystem	2018-2026
2 Domsdatabasen	2015-2022
3 Næste generation Digital Post	2020-2022
4 MitID og NemLog-in	2020-2022
5 Udbud af it-driftskontrakt	2021-2023
6 Stabilisering af kassesystemet	2021-2022

Det er Domstolsstyrelsens vurdering, at der samlet set har været en tilfredsstillende fremdrift i realiseringen af projektporteføljen i 2022. Der kan i den forbindelse fremhæves følgende resultater:

- Projektet vedrørende et nyt straffe- og skiftesystem har idriftsat sin første release (Skifteportalen) i november 2022.
- Domsdatabasen er lanceret og gjort tilgængelig for offentligheden i januar 2022.
- Understøttelsen af Næste generation Digital Post er implementeret ved retterne i marts 2022.
- MitID og NemLog-in for private er implementeret. MitID Erhverv er dog udskudt til 2023.
- Stabilisering af kassesystemet er gennemført og nye terminaler er udrullet til alle retter.

Der er samtidig gjort væsentlige fremskridt i tilvejebringelse af grundlaget for at gennemføre et udbud af domstolenes it-driftskontrakt, som forventes gennemført i løbet af 2023 med henblik på indgåelse af aftale ultimo året.

Domstolsstyrelsen har derudover bl.a. gennemført udskiftning af PC'er ved alle retter samt understøttet overdragelsen af Ungdomskriminalitetsnævnets sekretariat fra Rigspolitiet til domstolsområdet såvel som etablering af et lokalt kammer af EU's fælles patentdomstol ved Sø- og Handelsretten.

2.4.2. Mål for sagsbehandlingstiderne

2.4.2.1. Aktuel status

Der er i 2019 fastsat mål for perioden 2019-2022 som en udmøntning af det overordnede mål om korte sagsbehandlingstider i strategien for Danmarks Domstole. Disse er tiltrådt af Domstolsstyrelsens bestyrelse. Der har været fokus på at fastsætte ambitiøse og realistiske mål. Politisk er der fastsat mål for sagsbehandlingstiden i de særligt prioriterede voldssager, voldtægtssager og våbensager (VVV-sager) samt fast track-sager om ungdomskriminalitet, idet målet for den maksimale sagsbehandlingstid er fastlagt til 37 dage.

Byretterne behandler mere end 97 pct. af alle sager ved Danmarks Domstole, og målopfyldelsen for sagsbehandlingstiderne fremgår af tabel 2.6 nedenfor. Derfor er fokus lagt på byretterne i denne rapport. Som følge af de udfordringer domstolene for tiden har med ophobning af sager og stigende sagsbehandlingstider samt påvirkningen fra COVID-19-pandemien blev det ved udformningen af handlingsplanen for 2022 besluttet at opretholde de mål, der var opstillet for sagsbehandlingstiderne i 2021, da det ikke forekom hensigtsmæssigt at skærpe disse.

I 2022 opfyldte byretterne ni mål, et mål var delvist opfyldt (mindre end fem procent fra målet) og ni mål var ikke opfyldt. Bortset fra, at et mål på civilsagsområdet er skiftet fra delvist opfyldt i 2021 til ikke opfyldt i 2022, er det præcis den samme målopfyldelse som i 2021. På straffesags- og civilsagsområdet er det – med undtagelse af det nævnte mål - nøjagtig de samme mål, der er henholdsvis opfyldt, delvist opfyldt og ikke opfyldt. Der er dog den afgørende forskel, at byretterne i forhold til de ikke opfyldte mål er markant længere fra at opfylde målet end i 2021. Kun målet for bødesager og to mål på det familieretlige område er opfyldt. På specialområderne, fogedsagsområdet og skiftesagsområdet, er der seks ud af syv opfyldte mål og et enkelt delvist opfyldt mål. Målopfyldelsen viser, at domstolenes udfordringer primært kan henføres til straffesags- og civilsagsområdet.

Der har i 2022 været en samlet målopfyldelse på 35 pct. i VVV-sagerne, hvilket er et fald på 5 procentpoint sammenlignet med 2021. Målopfyldelsen ligger markant under det fastsatte mål. For den andel af VVV-sagerne, som ikke kunne afgøres inden for 37-dages fristen i 2021, var retten hovedårsag til fristoverskridelse i ca. 26 pct. af sagerne. Dette er noget over det fastsatte mål. Det vurderes, at udviklingen i betydeligt omfang har været påvirket, af situationen med stigende sagsbehandlingstider og stort sagspres ved retterne. Hertil kommer, at byretterne i begyndelsen af 2022 også var påvirket af COVID-19-pandemien, som bl.a. betød en række udsættelser og omberammelser af sager. Der var i 2022 en målopfyldelse på 39 pct. i fast track-sagerne om ungdomskriminalitet, og den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var godt 3,5 måned.

Justitsministeriet har sammen med domstolene fastlagt en ny ordning for prioritering af straffesager i 2023. Fra 15. februar 2023 foretages der således en prioritering af sager om personfarlig kriminalitet, hvor anklagemyndigheden vurderer, at der vil blive idømt en ubetinget frihedsstraf. Derudover markerer anklagemyndigheden de resterende sager, hvor det vurderes, at der vil blive idømt en ubetinget frihedsstraf, så retten kan prioritere disse, hvis det er muligt, og det efter de konkrete omstændigheder vurderes hensigtsmæssigt. Et af formålene med ordningen – udover at søge at reducere sagsbehandlingstiden i de alvorligste straffesager – er at få nogle erfaringer med en anden prioritering af straffesager end prioritering af VVV-sager. Disse erfaringer kan blive anvendt ved fastlæggelsen af, hvilke straffesager domstolene eventuelt skal prioritere fra 2024 og følgende år som led i en ny flerårsaftale om domstolenes økonomi.

Tabel 2.6. Oversigt over opfyldelse af mål for sagsbehandlingstider for byretterne i 2022

SAGSTYPE	MÅL	RESULTAT	STATUS	AFVIGELSE
STRAFFESAGER				
1. Nævninge- og domsmandssager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 88 dage	152	Ikke opfyldt	64
2. Tilståelsessager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 43 dage	62	Ikke opfyldt	19
3. Sager uden domsmænd - bødesager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 10 dage	4	Opfyldt	-
3. Sager uden domsmænd - øvrige	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 93 dage	170	Ikke opfyldt	77
5. Volds-, voldtægts- og våbensager (VVV-sager)	59 pct. af sagerne afgøres inden for 37 dage	35%	Ikke opfyldt	24 procentpoint
6. Rettens andel af fristoverskridelser i VVV-sager	Rettens andel overstiger ikke 16 pct.	26%	Ikke opfyldt	10 procentpoint

SAGSTYPE	MÅL	RESULTAT	STATUS	AFVIGELSE
CIVILE SAGER				
7. Alle alm. sager, boligretssager og småsager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 4 mdr.	4,2	Ikke opfyldt	0,2
8. Hfh. alm. sager og boligretssager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 14 mdr.	16,3	Ikke opfyldt	2,3
9. Hfh. småsager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 7 mdr.	13,6	Ikke opfyldt	6,6
10. Familieret - §6- og 7-sager (uden afgørelse)	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 120 dage	137	Ikke opfyldt	17
11. Familieret - prøvelsessager efter forenklet proces	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 70 dage	47	Opfyldt	-
12. Tvangsfuldbyrdelse - forældreansvarsloven	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 30 dage	14	Opfyldt	-

SAGSTYPE	MÅL	RESULTAT	STATUS	AFVIGELSE
FOGEDSAGER				
13. Almindelige fogedsager og betalingspåkrav	70 pct. af sagerne afgøres inden for 3 mdr.	77%	Opfyldt	-
14. Særlige fogedsager	70 pct. af sagerne afgøres inden for 2 mdr.	80%	Opfyldt	-
15. Tvangsauktioner - solgt på eller efter 1. auktion	80 pct. af sagerne afgøres inden for 5 mdr.	83%	Opfyldt	-

SAGSTYPE	MÅL	RESULTAT	STATUS	AFVIGELSE
SKIFTESAGER				
16. Dødsboskiftesager - udlevering af bo	80 pct. af sagerne afgøres inden for 2 mdr.	78%	Delvist opfyldt	-
17. Tvangsopløsningsager - ekskl. likvidation	75 pct. af sagerne afgøres inden for 3 mdr.	85%	Opfyldt	-
18. Gældssanering - indledte sager	75 pct. af sagerne afgøres inden for 9 mdr.	78%	Opfyldt	-
19. Konkurskarantænesager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 120 dage	96	Opfyldt	-

SAGSTYPE	MÅL OG ANTAL	2022	2021	2020	2019
Særligt prioriterede sager (VVV-sager mv.)					
Særlige voldssager	Andel under 37 dage	35%	38%	47%	57%
	Antal sager	3.295	3.158	3.708	3.645
Voldtægtssager	Andel under 37 dage	24%	34%	40%	60%
	Antal sager	272	279	263	250
Særlige våbensager	Andel under 37 dage	43%	51%	56%	63%
	Antal sager	601	621	781	874
Fast track-sager om ungdomskriminalitet	Andel under 37 dage	39%	46%	51%	72%
	Antal sager	974	1.059	1.175	688

Note 1: Den 1. juli 2018 blev definition af en VVV-sag ændret som en del af ændringsloven om nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager, hvilket har medført, at domstolene har hastebehandlet et større antal særligt prioriterede sager i de efterfølgende år end tidligere.

Note 2: Målet for straffesager og civile sager samt konkurskarantænesager gælder de 80 pct. af sagerne med den korteste sagsbehandlingstid. Der vil altid være en vis del af sagerne, der af den ene eller den anden grund, herunder bl.a. som følge af de såkaldte eksterne faktorer (eksempelvis forelæggelse for Arbejdsskadestyrelsen, Retslægerådet eller EU-domstolen), får et atypisk forløb og derfor ikke bør indgå ved opgørelse af målopfyldelsen.

Der vil – bl.a. grundet sygdom/lovligt forfald, manglende forkyndelse samt udeblivelser mv. – altid være en del omberammede og udsatte sager med forsinkelse til følge, selv om der sker en optimal arbejdstilrettelæggelse ved retterne og de øvrige aktører i straffesagskæden. Endvidere sætter hensynet til retssikkerheden og overholdelsen af retsplejelovens regler en naturlig grænse for, hvor langt retten kan gå i bestræbelserne på at sikre korte sagsbehandlingstider, ligesom der også er civile

sager, der kan være behov for at prioritere højt. Målet er dog selvfølgelig, at så få sager som muligt forsinkes.

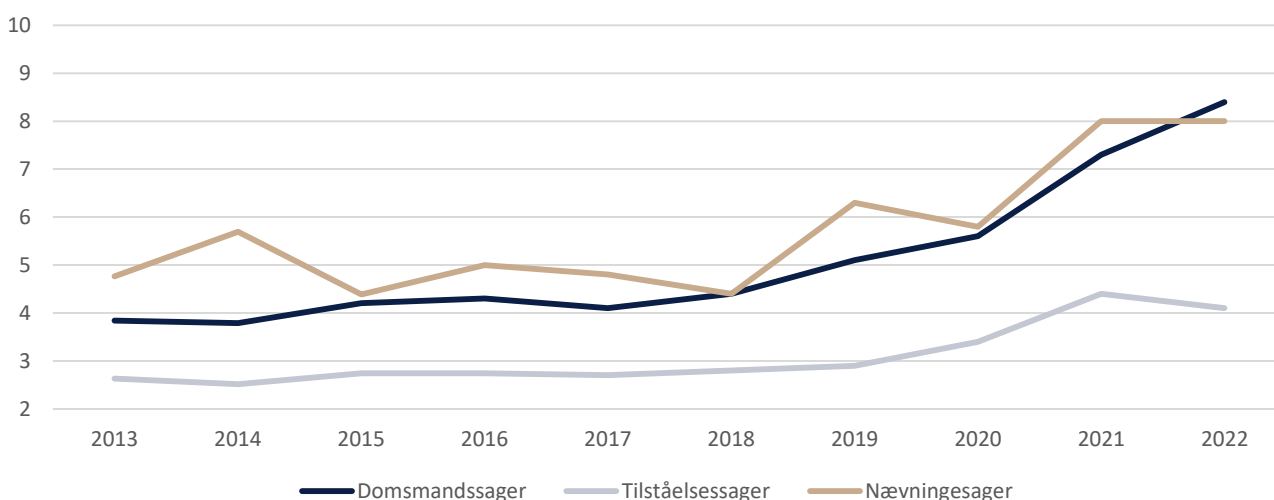
Der udarbejdes hvert år *årsnøgletal for de enkelte byretter*, ligesom de overordnede retter hver især udarbejder et *embedsregnskab/en årsberetning*. Årsnøgletallene og embedsregnskaberne belyser navnlig rettens sagsbehandlingstider (målopfyldelse og gennemsnitlig sagsbehandlingstid), aktivitetsudvikling, produktivitet og udvikling i løbet af året. Årsnøgletallene kan ses på domstol.dk og de enkelte byretters hjemmeside. Embedsregnskaberne/årsberetningerne kan ses på de overordnede retters hjemmesider.

2.4.2.2. Uddybende bemærkninger om målopfyldelsen ved byretterne

I januar og februar 2022 var der henholdsvis 722 og 405 aflysninger ved byretterne som følge af COVID-19. 2022 har således også været påvirket af COVID-19-pandemien, men det vurderes ikke, at påvirkningen har været så betydelig som i 2020 og 2021. Til trods for dette samt en stigning i byretternes aktivitet og produktivitet på henholdsvis 4,2 pct. og 2 pct. er der i 2022 en dårligere målopfyldelse end i 2021, selvom de opstillede mål for sagsbehandlingstiderne har været identiske. Retterne gør en stor indsats, og en lang række præsidenter har i den løbende dialog med Domstolsstyrelsen gjort opmærksom på, at retten både er økonomisk presset og samtidig under et stort sagspres.

Det har ikke været muligt at foretage den fornødne kapacitetsforøgelse til at håndtere sagspresset, da der gennem de seneste fire år har været et samlet omprioriterings- og effektiviseringsbidrag på ca. 100 mio. kr., ligesom der i 2022 var stigende energiudgifter. Hertil kommer øgede udgifter på it-området til at sikre en stabil og sikker drift. Domstolene har været tilført ekstrabevillinger til målrettet bunkebekæmpelse, der ved byretterne har medført en *begrænsning i stigningen* i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid, og for landsretterne har sikret en nogenlunde stabil udvikling.

Figur 2.2. Gennemsnitlig sagsbehandlingstid i udvalgte straffesager ved byretterne 2013-2022 (mdr.)

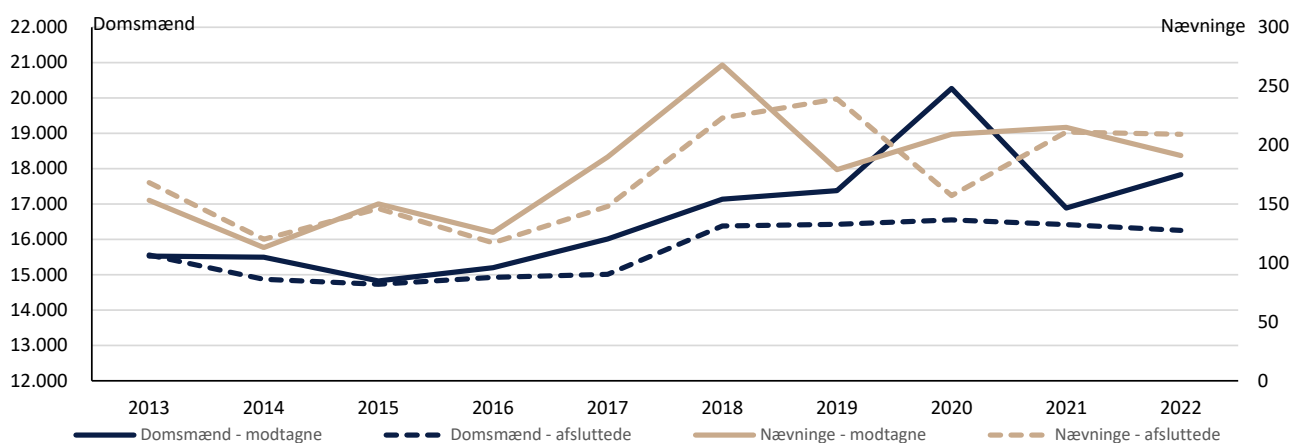
Sagspresset og den lave målopfyldelse på straffesagsområdet viser sig også i udviklingen i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på området. Som det fremgår af figur 2.1, var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid relativt stabil i domsmandssager og tilståelsessager fra 2013 til 2018, hvorefter der

har været en markant stigning i perioden 2019-2022. Den samme tendens ses for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i nævningesager. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2013 og 2022 var henholdsvis 3,8 og 8,4 måneder for domsmandssager. Ved nogle retter er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid længere end et år. For nævningesager er de tilsvarende tal 4,8 og 8,0 måneder. Endelig var tallene 2,6 og 4,1 måneder for tilståelsessager. Den længere sagsbehandlingstid har betydning for retsfølelsen, men også for hvor godt forurettede og vidner mv. husker detaljerne om et strafbart forhold.

Påvirkningen af aktiviteten forårsaget af COVID-19-pandemien har navnlig i 2020 og 2021 spillet en rolle i forhold til opbygningen af byretternes aktuelle overbeholdning af sager. Udviklingen i antallet af modtagne sager er dog også en væsentlig del af forklaringen på den negative udvikling i de gennemsnitlige sagsbehandlingstider i den seneste årrække. Byretterne har således i de sidste fem år modtaget 45 pct. flere nævningesager end i den foregående 5-årsperiode. Antallet af afsluttede nævningesager er øget med lige knap 50 pct. i den samme periode. Det vurderes fortsat, at der er en tæt sammenhæng mellem stigningen i antallet af nævningesager og politisk besluttede strafskærpelser, bandekriminalitet og terrorvirksomhed.

Tilsvarende er der modtaget 16 pct. flere domsmandssager i perioden 2018-2022 sammenlignet med perioden 2013-2017. Antallet af afsluttede domsmandssager er øget med 9 pct., når man sammenligner de to perioder. Byretterne har den seneste årrække afsluttet mellem ca. 16.300 og 16.600 domsmandssager, hvilket er en ret jævn produktion af sager og samtidig mere end tidligere. Der er hvert år blevet modtaget mellem 16.900 og 20.300 domsmandssager, og hvert år i perioden er overbeholdningen således øget som følge af manglende balance mellem de modtagne sager og byretternes kapacitet til at behandle disse. Antallet af modtagne tilståelsessager, som er sager, hvor der er en betydeligt lavere ressourceanvendelse end i nævningesager og domsmandssager, har været faldende, men har umiddelbart stabiliseret sig i 2022.

Figur 2.3. Udvalgte modtagne og afsluttede straffesager ved byretterne 2013-2022

Udover at byretterne i disse år modtager et markant højere antal straffesager end tidligere, har der også været en udvikling, hvor den gennemsnitlige *kompleksitet* i sagerne er steget. Som eksempel herpå kan nævnes, at anklagemyndigheden nedlægger udvisningspåstand i en øget andel af sagerne, hvilket medfører et behov for øget ressourceanvendelse i de enkelte sager. Andre eksempler er

initiativet om tryghedsskabende opholdsforbud, forbud mod deltagelse i nattelivet og øget adgang til beslaglæggelse af værdigenstande, der også medfører øget kompleksitet som følge af behandling af yderligere påstande under de enkelte retsmøder og efterfølgende i forbindelse med domsskrivningen.

En opdateret analyse fra starten af 2022 af den berammede retssalstid understøtter vurderingen af, at kompleksiteten er øget, idet den tid, der blev afsat til hovedforhandlingen i domsmandssager i 2021, gennemsnitligt var 25 pct. højere end i 2012. Der er tale om en stigning på 60 pct. for nævningesager i den samme periode, idet der dog er flere udsving over årene. Stigningen i antallet af modtagne domsmandssager og faldet i antallet af modtagne tilståelsessager er også et element, der i sig selv viser, at kompleksiteten af den gennemsnitlige straffesag er øget. Endelig er en række af straffesagerne også mere komplicerede at afvikle end tidligere som følge af et stort antal tiltalte og behov for særlig håndtering af det sikkerhedsmæssige set-up. Dette har medført, at der har været udfordringer med retssalskapaciteten, hvilket også har vanskeliggjort sagsafviklingen i de senere år.

På civilsagsområdet, hvor fire ud af seks mål ikke opfyldes, er antallet af modtagne sager steget med ca. 3.500 sager fra 2021 til 2022. Stigningen er primært båret af småsagerne, men der har også været en svag stigning for de almindelige civile sager. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for en hovedforhandlet almindelig civil sag var ca. 22 måneder i 2022. Det er en stigning på knap et halvt år sammenlignet med 2018. Den høje målopfyldelse på fogedsagsområdet og skiftesagsområdet er tilfredsstillende. Det hører dog med til billedet, at der i 2022 blev modtaget ca. 75.000 færre sager end niveauet for modtagne sager før COVID-19-pandemien. Der kan være en vis sammenhæng med ændringen af retsafgiftsloven, der trådte i kraft den 1. oktober 2021. Der var i 2022 en markant stigning i antallet af dødsboskiftesager og samtidig også en vis stigning i antallet af insolvensskiftesager.

Sammenfattende så er byretterne fortsat udfordret af en markant stigning i antallet af straffesager, herunder også de mere alvorlige og ressourcekrævende straffesager samtidig med, at kompleksiteten af den enkelte straffesag er øget. Dette har medført en vedvarende kapacitetsudfordring, ligesom der ikke er ressourcer til at nedbringe den sagspukkel, der er ophobet i de seneste år. Udfordringerne på straffesagsområdet vurderes at have haft en afsmittende effekt på civilsagsområdet, og det estimeres, at der ved udgangen af 2022 var en overbeholdning på 9.000 domsmandssager og 7.500 almindelige civile sager med forhandlingsmaksime, hvor en betydelig del vurderes at bero på hovedforhandling og efterfølgende domsskrivning.

Statsrevisorerne har i maj 2022 som led i behandlingen af Rigsrevisionens rapport om byretternes sagsbehandlingstider for straffesager bl.a. kritiseret de lange sagsbehandlingstider i straffesager, og at der er betydelige forskelle i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ved de enkelte byretter. I 2023 er en større ensartethed i forhold til den gennemsnitlige sagsbehandlingstid en prioritet, og der vil i et vist omfang blive gennemført en omfordeling af ressourcerne med henblik på at udjævne nogle af forskellene. Det vurderes dog ikke forsvarligt at foretage en større omfordeling af ressourcerne på nuværende tidspunkt, idet det vil risikere at bringe en række af de retter, der ikke eller kun i begrænset grad er udfordret af manglende ressourcer og stort sagspres, i ubalance med betydelig stigning i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid til følge. Hertil kommer, at Domstolsstyrelsen skal lægge en betydelig indsats i en ny flerårsaftale, og der er dermed heller ikke kapacitet til at foretage de fornødne analyser af, hvordan ressourcemodellerne eventuelt skal justeres.

Alt taget i betragtning så vurderer Domstolsstyrelsen den aktuelle situation som alvorlig, og det væsentligste element i en realistisk løsning vurderes at være, at domstolene tilføres de nødvendige ekstra ressourcer, retssalskapacitet samt midler til stabil og sikker it-drift i forbindelse med en ny flerårsaftale om økonomien for 2024 og følgende år. Derefter vil domstolene kunne gå i gang med det lange seje træk, som det vil kræve at nedbringe de gennemsnitlige sagsbehandlingstider på navnlig straffe- og civilsagsområdet til et tilfredsstillende niveau.

Styrelsen anerkender, at en del af den ekstra kapacitet vil kunne tilvejebringes ved ændrede processer og løsninger på domstolsområdet bl.a. på baggrund af arbejdet i Rørdam-udvalget og Justitsministeriets analyse af straffesagskæden, men det vurderes ikke, at der kan opnås en væsentlig reduktion i sagsbehandlingstiderne uden, at dette går hånd i hånd med tilførsel af yderligere dommere, dommerfuldmægtige og kontomedarbejdere.

2.4.3. Procesbevillingsnævnet²

Procesbevillingsnævnet består af tre afdelinger.

Procesbevillingsnævnet behandler i afdelingen for appeltilladelser ansøgninger om appeltilladelse til landsretten og til Højesteret i civile sager og i straffesager. Procesbevillingsnævnets afdeling for appeltilladelser til landsretten vedrørende familierettens afgørelser behandler ansøgninger om appeltilladelse til landsretten af familierettens afgørelser. Procesbevillingsnævnets afdeling for fri proces behandler klager over Civilstyrelsens afslag på fri proces mv.

2.4.3.1 Målopfyldelse

I 2022 var det Procesbevillingsnævnets mål, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i nævnets afdeling for appeltilladelser ikke oversteg 8-10 uger. I nævnets to øvrige afdelinger var målet, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ikke oversteg 6-8 uger. I tabel 2.7 ses den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sager om appeltilladelser og fri proces i forhold til de fastlagte mål.

Tabel 2.7. Målopfyldelse for Procesbevillingsnævnets sagsbehandlingstider

	Mål for gennemsnitlig sagsbehandlingstid	Resultat 2022
Appeltilladelser	8-10 uger	19,4 uger
Appeltilladelser (familieretten)	6-8 uger	7,1 uger
Fri proces	6-8 uger	16,9 uger

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for behandling af ansøgninger om appeltilladelser var 19,4 uger i 2022. Dette er en stigning på 3,8 uger sammenlignet med 2021, hvor den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var 15,6 uger.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for behandling af ansøgninger om appeltilladelser til landsretten vedrørende familierettens afgørelser var 7,1 uger i 2022. Dette svarer til en stigning på 0,4 uger sammenlignet med 2021, hvor den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var 6,7 uger.

² Procesbevillingsnævnet udgiver en årsberetning i juni, hvor der redegøres nærmere for Procesbevillingsnævnets virksomhed. Årsberetningerne kan du finde på Procesbevillingsnævnets [hjemmeside](#).

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for behandlingen af klager over Civilstyrelsens afslag på fri proces var 16,9 uger i 2022. Dette svarer til en stigning på 8 uger sammenlignet med 2021, hvor den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var 8,9 uger.

Det har været Procesbevillingsnævnets mål de senere år, at der skal afsluttes mindst 135-140 sager pr. årsværk. I 2022 afsluttede nævnet 115 sager pr. årsværk, jf. tabel 2.8.

2.4.3.2 Analyse og uddybende bemærkninger om målopfyldelsen

Stigningen i sagsbehandlingstiden i afdelingen for appeltilladelser kan bl.a. forklares med afviklingen af en større sagspukkel som følge af et stort indtag af sager i de forudgående år. Den markante stigning i sagsbehandlingstiden i afdelingen for fri proces skyldes bl.a. en særligt lang sagsbehandlingstid for en række sager af samme type. Der er desuden sket en mindre stigning af sagsbehandlingstiden sammenlignet med 2021 i afdelingen for appeltilladelser til landsretten vedrørende familierettens afgørelser.

I 2023 har Procesbevillingsnævnet et særligt skærpet fokus på at få nedbragt sagsbehandlingstiden i afdelingen for appeltilladelser og i afdelingen for fri proces.

I 2022 modtog nævnets afdeling for appeltilladelser 2.321 ansøgninger om appeltilladelse. Dette er 127 færre end i 2021, hvor afdelingen modtog 2.448 sager. I 2022 modtog nævnets afdeling for appeltilladelser til landsretten vedrørende familierettens afgørelser 200 sager. Dette er på niveau med 2021, hvor afdelingen modtog 201 sager. I 2022 modtog nævnets afdeling for fri proces 513 klager over afslag på fri proces. Dette er 153 færre sager end i 2021, hvor afdelingen modtog 666 sager.

Procesbevillingsnævnet har således i alt modtaget 3.034 sager i 2022. Dette er 281 færre sager end i 2021, hvor nævnet i alt modtog 3.315 sager.

I 2022 er der i Procesbevillingsnævnets afdeling for appeltilladelser afsluttet 2.275 sager. I nævnets afdeling for appeltilladelser til landsretten vedrørende familierettens afgørelser er der afsluttet 195 sager, og i nævnets afdeling for fri proces er der afsluttet 552 sager.

Procesbevillingsnævnet har således i alt afsluttet 3.022 sager i 2022. Antallet af afsluttede sager er således på niveau med antallet af modtagne sager i året.

Procesbevillingsnævnets årsværksforbrug i 2022 er lidt lavere end i de forudgående år. Produktiviteten pr. medarbejder i 2022 er også lidt lavere end i 2021, jf. tabel 2.8. Det hører blandt andet med til billedet, at der i 2019 og i særlig grad i 2020 har været flere sagskomplekser med en række ensartede typer sager om appeltilladelse til landsretten. Produktiviteten beregnes med udgangspunkt i det samlede antal afsluttede sager.

Tabel 2.8. Udviklingen i antal afsluttede sager pr. årsværk 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Antal afsluttede sager ¹	2.815	3.480	3.870	3.271	3.022
Antal årsværk ²	24,4	25,8	27,3	27,7	26,4
Antal afsluttede sager pr. årsværk	115	135	142	118	115

Note 1: Antal afsluttede sager indeholder både afsluttede sager om appeltilladelse og fri proces, men ikke afsluttede sager om anmodning om genoptagelse og anmodninger om aktindsigt, der bliver behandlet på særskilte sager.

Note 2: Årsværksforbruget er korrigeret for barselsorlov, langtidssygdom og anden orlov.

Det bemærkes, at Procesbevillingsnævnet i opgørelsen af produktiviteten ikke foretager en såkaldt vægtning af sagerne. Udover behandling af konkrete sager i Procesbevillingsnævnets tre afdelinger omfatter nævnets samlede opgaver også alle former for administration og varetagelse af øvrige opgaver, der i lighed med tidligere år ikke indgår i produktivetsberegningen.

2.5. Forventninger til det kommende år

2.5.1. Sagsbehandlingstider

Ligesom for 2022 må det generelt forventes, at de gennemsnitlige sagsbehandlingstider fortsat vil stige i 2023 som følge af en ubalance mellem antallet af modtagne og afsluttede sager, herunder navnlig på straffesagsområdet, og den øgede sagskompleksitet. Den ekstrabevilling, der er videreført til domstolsområdet i 2023, vil dog være med til at begrænse stigningen i de gennemsnitlige sagsbehandlingstider.

Det vurderes, at det i 2023 vil være muligt at øge aktiviteten og produktiviteten yderligere. Det ser således ikke umiddelbart ud til, at 2023 vil blive påvirket af COVID-19-pandemien. Såfremt sagsbehandlingstiderne skal reduceres til et mere tilfredsstillende niveau, vil det kræve en tilførsel af yderligere ressourcer, så det sikres, at der er den nødvendige kapacitet til at håndtere såvel sagsophobningen som den stigende sagstilgang mv. Der vil være behov for en langsigtet indsats, idet overbeholdningen af både straffesager og civile sager efterhånden er betydelig.

2.5.2. Projekter i handlingsplanen mv.

Domstolene har udarbejdet en handlingsplan for 2023 på grundlag af strategien for 2023-2027.

Som følge af udskydelsen af en ny flerårsaftale for domstolenes økonomi til 2024 forventes der at være begrænset kapacitet til at igangsætte nye udviklingsinitiativer i 2023. Handlingsplanen for 2023 afspejler dette forhold. Der er dog planlagt en række prioriterede indsatser af strategisk betydning, som er oplyst i tabel 2.9. nedenfor.

Tabel 2.9. Strategiske indsatser i Danmarks Domstoles handlingsplan 2023

Indsatsområde	Beskrivelse
Ny flerårsaftale for domstolenes økonomi	Indretningen og størrelsen af den kommende flerårsaftale for domstolenes økonomi sætter rammen for omfanget af strategiske initiativer i perioden. Det vil derfor være en højt prioriteret opgave for Danmarks Domstole at levere viden og analysekapacitet til det udvalgsarbejde, som skal danne grundlag for en ny aftale for domstolenes økonomi i perioden 2024-2027.
Udvikling af et nyt straffe- og skiftesystem	Udviklingen af nye straffe- og skiftesystemer er et omfattende og forretningskritisk udviklingsprogram, der har til formål at erstatte de legacysystemer, som i dag understøtter

	sagsbehandlingen på straffe- og skifteområdet. I 2023 forventes en digitalisering af de forenkledede bødesager at blive lanceret. Desuden udvikles sagsunderstøttelse af tvangsopløsningssager med henblik på pilotfase primo 2024. Sideløbende fortsætter forberedelserne til udviklingen af systemets øvrige funktionalitet.
Øvrige digitaliseringsindsatser	De øvrige digitaliseringsindsatser ved domstolene vil i 2023 være målrettet igangværende, lovpligtige projekter og større, tværgående implementeringer såsom overgang til MitID Erhverv og udbud af domstolenes it-driftskontrakt. I det omfang det er økonomisk muligt, vil en række større vedligeholdelsesopgaver og forbedringer af den eksisterende systemportefølje desuden blive prioriteret.
Udjævning af byretternes sagsbehandlingstider	Der vil i 2023 blive gennemført indsatser for at understøtte, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ved de enkelte byretter bliver mere ensartet. Indsatserne omfatter blandt andet tættere, løbende monitorering af den gennemsnitlige sagsbehandlingstid samt allokering af ekstra ressourcer til de byretter, der er hårdest presset af overbeholdninger af sager.
Initiativer til forbedring af ensartetheden mellem retterne	For at understøtte at opgaveløsningen tilrettelægges ensartet på tværs af retterne vil der i 2023 blive arbejdet med en række konkrete initiativer til at fremme ensartetheden inden for områderne: tvangsopløsningssager, stikprøvebaseret tilsyn med bobestyrere, mulighed for omberømmelse eller udsættelse samt krav til indlevering af fogedsager.
En moderne og attraktiv arbejdsplads	Danmarks Domstole skal fortsat være en moderne og attraktiv arbejdsplads, der kan rekruttere, udvikle og fastholde dygtige ansatte i alle personalegrupper. Drøftelser og overvejelser om indsatser mv. for 2023 vil blive forankret i de eksisterende fora, herunder bl.a. HR-udvalget, DHA og Kompetenceudvalget, ligesom de også vil indgå i de løbende drøftelser med organisationerne.
Informationssikkerhed	I slutningen af 2021 blev der gennemført en række undersøgelser af de konkrete informationssikkerhedsmæssige forhold hos Danmarks Domstole. Disse undersøgelser har givet Domstolsstyrelsen et bedre indblik i det nuværende modenhedsniveau af ledelsessystemet for informationssikkerheden (ISMS) ved Danmarks Domstole. På den baggrund vil der i 2023 blive fokuseret på at forbedre og styrke nogle af de grundlæggende rammer for informationssikkerheden ved Danmarks Domstole.

På domstol.dk kan du læse nærmere om Danmarks Domstoles handlingsplan for 2023. Du kan også benytte følgende link: [Danmarks Domstoles handlingsplan 2023](#)

2.5.3. Forventninger til domstolenes økonomi

Danmarks Domstole havde i 2022 et merforbrug på 36,9 mio. kr. på de fire hovedkonti med driftsbevillinger svarende til 1,7 pct. i forhold til bevilling plus øvrige indtægter.

I 2023 budgetteres med samlede udgifter, der overstiger bevillingen og øvrige indtægter med ca. 60 mio. kr. Merforbruget skyldes bl.a. fortsat ekstraordinære udgifter til opretholdelse af en række midlertidige lejemål. Beslutningen om, hvorvidt disse lejemål skal fastholdes, afventer resultatet af den kommende flerårsaftale for domstolene fra 2024. I 2023 finansieres disse merudgifter ved forbrug af opsparing. Der forventes ligeledes nødvendige merudgifter på it-området, herunder til fortsat opretholdelse af sikker drift og vedligeholdelse af Civilsystemet, som i lighed med tidligere år har været finansieret ved forbrug af opsparing. Endelig indeholder grundbudgettet for domstolene en opretholdelse af uændret aktivitet ved retterne, hvilket medfører en ubalance i forhold til den forventede finanslovsbevilling som følge af stigende udgifter på en række øvrige udgiftsposter.

Tabel 2.10. Forventninger til det kommende år

Mio. kr.	Regnskab 2022	Grundbudget 2023
Bevilling og øvrige indtægter	-2.142,0	-2.240,9
Udgifter	2.179,0	2.300,7
Resultat	36,9	59,8

Domstolenes finanslovsbevillinger på forslag til finanslov for 2023 er pt. en teknisk fremskrevet ramme baseret på en uændret fortsættelse af rammerne for 2022.

3. Regnskab

I dette kapitel redegøres for Danmarks Domstoles ressourceforbrug i finansåret 2022. I afsnit 3.2. og 3.3. aflægges en samlet resultatopgørelse og balance for Danmarks Domstole, som omfatter følgende driftskonti: 11.41.01. Domstolsstyrelsen, 11.41.02. Retterne, 11.41.04. Procesbevillingsnævnet og 11.41.05. Tinglysningen. Afsnit 3.4. til 3.6. viser endvidere udviklingen i egenkapital, likviditetsordning og opfølgning på lønsumsloft. I afsnit 3.7 aflægges bevillingsregnskab for alle hovedkonti under §11.4. Retsvæsenet.

3.1. Anvendt regnskabspraksis

Danmarks Domstole har ikke ændret regnskabspraksis siden aflæggelsen af åbningsbalancen i juni 2005. Åbningsbalancen er udarbejdet i overensstemmelse med aktstykke 163 af 24. juni 2004 samt Økonomistyrelsens procesvejledninger 1-5. De regnskabsmæssige registreringer følger Regnskabsbekendtgørelsen og Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning. Regnskabet er udarbejdet på grundlag af data fra Navision Stat og Statens Koncern System.

I 2020 er regnskabspraksis for værdiansættelse af feriepengeforpligtelsen ændret, således at det arbejdsgiverbetalte pensionsbidrag og tjenestemandspensionsbidrag til § 36 Pensionsvæsenet nu medtages i beregning af skyldig løn under ferie. Den anvendte regnskabspraksis er ændret som følge af aktstykke 291 (Folketingsår 2019/2020). Ændringen i værdiansættelse af feriepengeforpligtelsen er registreret som en primokorrektion på balancen og har medført, at feriepengeforpligtelsen i 2019 er opreguleret med 20,5 mio. kr.

Årsrapporten er udarbejdet efter de regnskabsprincipper, der anvendes i staten for omkostningsbaserede regnskaber og bevillinger. Dog har Domstolsstyrelsen siden 2007 haft dispensation fra ordningen vedr. selvstændig likviditet, idet der for virksomheden, Danmarks Domstole, sker en sammenblanding af likvide midler fra hovedkonti, som er omfattet af ordningen om selvstændig likviditet, og fra hovedkonti, som ikke er omfattet af ordningen. Likviditeten afregnes månedsvis med Økonomistyrelsen efter aftale.

Herudover har Domstolsstyrelsen følgende dispensationer fra Økonomistyrelsen:

- Inventar og tjenestebiler saldoafskrives ved retterne.
- Indretning af nye retssale afskrives lineært over 10 år efter reglerne om særindretning af lejede lokaler.
- Domstolsstyrelsen straksafskriver som udgangspunkt alt it-udstyr under 50.000 kr. jf. Økonomistyrelsens vejledning om håndtering af it-bunker. I henhold til Domstolsstyrelsens regnskabsinstruks vil større engangsinvesteringer dog blive anlægsbøgført.
- Fra 2010 og frem hensættes der midler til reetablering og istandsættelse af lejemål i forbindelse med fraflytning efter lejekontraktens uopsigelighedsperiode.

Domstolsstyrelsens opgørelse af generelle fællesomkostninger fraviger vejledningen om *Regnskabsregistrering af generelle fællesomkostninger*. Ifølge det andet princip i vejledningen skal alle i lønramme 38/løngruppe 2 og op medregnes som generelle fællesomkostninger. Domstolsstyrelsen fraviger dette princip, da dommerne, som bidrager til domstolenes udadrettede finanslovsformål, ellers ville blive medregnet som generelle fællesomkostninger. Det fremgår

endvidere af vejledningen, at udgifter til husleje, varme, el og porto skal medregnes som generelle fællesomkostninger. Domstolsstyrelsen medregner ikke den andel af disse omkostninger, som kan henføres til de udadrettede finanslovsformål. Domstolsstyrelsen henfører således den andel af de bygningsmæssige omkostninger, som vedrører de brugerrettede arealer, deriblandt retssalene, til de udadrettede finanslovsformål. De områder, hvor Domstolsstyrelsen fraviger principperne, er i overensstemmelse med Økonomistyrelsens vejledning *Indplacering af generelle fællesomkostninger eller ej* fra maj 2016.

Domstolsstyrelsen har med virkning fra februar 2019 ændret konteringspraksis for kontiene tilknyttet hovedkonto 11.42.02. Fri proces og udgifter til advokathjælp. Baggrunden herfor er et ønske om bedre mulighed for at følge udviklingen af omkostningerne mere detaljeret. Ændringen har medført, at navngivningen af kontiene 46.54 i Navision er ændret, hvorfor det er nødvendigt at anvende en kontobro til opgørelse af historiske data.

3.2. Resultatopgørelse mv.

Resultatet for Danmarks Domstoles driftsregnskab viser et merforbrug på 36,9 mio. kr., jf. tabel 3.1.

De ordinære driftsindtægter, hvoraf hovedparten udgøres af nettoudgiftsbevillingen, er på 2.127,6 mio. kr. og er steget med ca. 33 mio. kr. sammenlignet med 2021. Stigningen skyldes – foruden den almindelige pris- og lønopregning – forskellig udvikling i bevillingsprofilen, bl.a. som følge af hhv. udløb af ekstraordinære bevillinger og fuld indfasning af andre bevillingstiltag.

De samlede ordinære driftsudgifter er opgjort til 2.165,7 mio. kr., heraf udgør personaleomkostningerne 1.405,6 mio. kr. svarende til 65 pct. Personaleomkostningerne er steget med 46 mio. kr. svarende til en stigning på ca. 3,4 pct. Stigningen skyldes en stigning i gennemsnitslønnen, idet antallet af årsværk er på samme niveau som 2021.

Afskrivningerne er steget fra 38 til 44,6 mio. kr. De øgede afskrivninger skyldes færdiggørelse af en række større it-projekter, herunder færdiggørelse af domsdatabasen.

Huslejudgifterne er steget med ca. 35 mio. kr. og udgør 370,5 mio. kr. Stigningen skyldes primært ibrugtagning af Østre Landsrets nye bygning. Andre ordinære driftsomkostninger beløber sig til 332,3 mio. kr. og dækker primært udgifter forbundet med drift af retternes bygninger og retternes sagsbehandling foruden udgifter til drift og vedligeholdelse af retternes it-systemer. Udgifterne er faldet ca. 25 mio. kr. sammenlignet med forbruget i 2021. Faldet skyldes primært lavere udgifter til bygningsvedligeholdelse og til indkøb af inventar og it-udstyr.

Domstolene har i 2022 haft driftsindtægter på 14 mio. kr., som primært stammer fra retternes behandling af sager, fx efter konkurslovens § 153 og 154, skiftelovens § 10, stk. 2, og § 45, stk. 2, m.v. Indtægterne tilfalder statskassen og kan efter de nuværende budgetregler anvendes af domstolene.

Tabel 3.1. Resultatopgørelse - Danmarks Domstole

Mio. kr.	R 2021	R 2022	B 2023
Ordinære driftsindtægter			
Bevilling	-2.093,6	-2.125,8	-2.226,6
Salg af varer og tjenesteydelser	-0,9	-1,8	-1,0
Eksternt salg af varer og tjenester	-0,9	-1,8	-1,0
Ordinære driftsindtægter i alt	-2.094,5	-2.127,6	-2.227,6
Ordinære driftsomkostninger			
Forbrugsomkostninger			
Husleje	335,4	370,5	396,4
Forbrugsomkostninger i alt	335,4	370,5	396,4
Personaleomkostninger			
Lønninger	1.251,7	1.276,5	1.319,0
Pension	181,4	188,6	194,1
Lønrefusion	-72,9	-59,3	-55,0
Andre personaleomkostninger	-0,5	-0,2	0,3
Personaleomkostninger i alt	1.359,7	1.405,6	1.458,4
Af- og nedskrivninger	38,0	44,6	75,4
Internt køb af varer og tjenesteydelser	11,7	12,7	13,0
Andre ordinære driftsomkostninger	357,3	332,3	337,0
Ordinære driftsomkostninger i alt	2.102,1	2.165,7	2.280,2
Resultat af ordinær drift	7,5	38,1	52,6
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	-13,8	-14,0	-10,0
Andre driftsomkostninger	0,0	0,0	0,0
Resultat før finansielle poster	-6,3	24,1	42,6
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	0,0	-0,4	-0,4
Finansielle omkostninger	10,4	13,2	17,6
Resultat før ekstraordinære poster	4,1	36,9	59,8
Ekstraordinære poster	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	4,1	36,9	59,8

Budgettet for 2023 er udarbejdet i december 2022 og tager udgangspunkt i en finanslovsramme svarende til det tidligere forslag til finanslov for 2023 fra før valgudskrivelsen i oktober 2022. Budgettet viser et merforbrug på 59,8 mio. kr. Merforbruget dækkes delvist af forbrug af opsparing og skyldes bl.a. fortsat ekstraordinære udgifter til opretholdelse af en række midlertidige lejemål. Beslutningen om, hvorvidt disse lejemål skal fastholdes, afventer resultatet af den kommende flerårsaftale for domstolene fra 2024. I 2023 finansieres disse merudgifter ved forbrug af opsparing. Der forventes ligeledes uomgængelige merudgifter på it-området, herunder til fortsat opretholdelse af sikker drift og vedligeholdelse af Civilsystemet, som i lighed med tidligere år har været finansieret ved forbrug af opsparing. Endelig indeholder grundbudgettet for domstolene en opretholdelse af uændret aktivitet ved retterne, hvilket ligeledes medfører en ubalance som følge af stigende udgifter på en række øvrige udgiftsposter.

Resultatdisponering

Tabel 3.2. viser disponeringen af årets resultat, idet underskuddet 36,9 mio. kr. overføres til domstolenes egenkapital som overført overskud.

Tabel 3.2 Resultatdisponering

Mio. kr.	2020	2021	2022
Disponeret til bortfald	-	-	-
Disponeret til reserveret egenkapital (båndlagt)	-	-	-
Disponeret til overført overskud	-15,3	4,1	36,9

3.3. Balance

Tabel 3.3 viser aktiver og passiver for Danmarks Domstole pr. 31. december 2022. Balancen udgjorde ultimo 2022 i alt 1.600,7 mio. kr. mod 1.216,4 mio. kr. ultimo 2021. Udviklingen skyldes bl.a. en stigning i anlægsaktiverne og i anden kortfristet gæld.

Tabel 3.3. Balance for Danmarks Domstole 2022 (mio. kr.)

Note	Aktiver	2021	2022	Note	Passiver	2021	2022
	Anlægsaktiver				Egenkapital		
1	Immaterielle anlægsaktiver				Startkapital	29,2	29,2
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	88,8	207,7				
	Erhvervede koncessioner m.v.	5,8	5,5				
	Udviklingsprojekter under opførelse	78,6	33,1		Overført overskud	84,9	47,9
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	173,2	246,2		Egenkapital i alt	114,1	77,2
2	Materielle anlægsaktiver			3	Hensættelser	40,2	30,6
	Grunde, arealer og bygninger	20,4	25,1				
	Transportmateriel	0,7	0,7				
	Inventar og it-udstyr	30,3	69,0				
	Igangværende arbejder for egen regning	20,6	26,5		Langfristede gældsposter		
	Materielle anlægsaktiver i alt	72,0	121,3		FF4 Langfristet gæld	187,4	312,8
	Finansielle anlægsaktiver				Anden langfristet gæld		
	Statsforskrivning	29,2	29,2		Donationer	1,4	9,9
	Anlægsaktiver i alt	274,4	396,7		Langfristet gæld i alt	188,8	322,7
	Omsætningsaktiver				Kortfristede gældsposter		
	Tilgodehavender	89,0	64,6		Leverandører af varer og tjenesteydelser	85,7	62,6
	Periodeafgrænsningsposter	25,9	23,1		Anden kortfristet gæld	730,2	1.045,0
	Likvide beholdninger				Skyldige feriepenge	56,9	61,3
	FF5 Uforrentet konto	286,4	205,8		Igangv arbejder for fremmed regning	-0,2	1,3
	FF7 Finansieringskonto	372,1	478,5		Periodeafgrænsningsposter	0,7	0,0
	Andre likvider	168,6	432,0		Kortfristet gæld i alt	873,4	1.170,2
	Likvide beholdninger i alt	827,1	1.116,3		Gæld i alt	1.062,2	1.492,9
	Omsætningsaktiver i alt	942,0	1.203,9		Passiver i alt	1.216,4	1.600,7
	Aktiver i alt	1.216,4	1.600,7				

Balancens aktiver

De immaterielle anlægsaktiver er ultimo 2022 opgjort til 246,2 mio. kr., hvoraf færdiggjorte it-projekter udgør 207,7 mio. kr., mens udviklingsprojekter under opførelse er på 33,1 mio. kr. I 2022 blev bl.a. udvikling af domsdata-basen, udskiftning af videokonferenceudstyr og udvikling af en skifteportal færdiggjort. De igangværende projekter består primært af den fortsatte udvikling af et nyt straffe- og skiftesystem. De materielle anlægsaktiver er på 121,3 mio. kr. og indeholder bl.a. en igangværende pc-udskiftning. De samlede anlægsaktiver er dermed 396,7 mio. kr., hvilket er en stigning på 122,3 mio. kr. Der henvises til note 1 og 2 i kapital 4.

Omsætningsaktiverne består hovedsageligt af likvide beholdninger, udestående afgiftsbeløb, momsrefusion samt forudbetalte poster.

Balancens passiver

Det akkumulerede overførte overskud er på 47,9 mio. kr. Der er i balancen hensættelser for 30,6 mio. kr., som hovedsagelig vedrører hensættelser til reetablering af lejemål ved evt. fraflytning samt mindre personalemæssige hensættelser, jf. note 3.

De to store balanceposter – likvide beholdninger (aktiver) og anden kortfristet gæld (passiver) udgøres primært af indbetalinger for december 2022 af retsafgifter samt bo- og tinglysningsafgifter. Domstolsstyrelsen modtager afgifterne løbende fra retterne, men der kan ikke afregnes til Skatteministeriet (§38) før i begyndelse af den efterfølgende måned i nyt år. I forbindelse med årsskiftet vil det tidligst ske primo januar 2023, da retternes regnskabstal for december først registreres i Navision Stat umiddelbart efter regnskabsafslutningen den 31. december 2022.

3.4. Egenkapitalforklaring

Egenkapitalens sammensætning består af startkapital og overført overskud.

Tabel 3.4. Egenkapitalforklaring

Mio. kr.	2020	2021	2022
Startkapital primo	-29,2	-29,2	-29,2
Startkapital ultimo	-29,2	-29,2	-29,2
Overført overskud primo	-73,7	-89,0	-84,9
+ Overført fra årets resultat	-15,3	4,1	36,9
- Bortfald af årets resultat	0,0	0,0	0,0
Overført overskud ultimo	-89,0	-84,9	-47,9
Egenkapital ultimo	-118,2	-114,1	-77,2

Ved udgangen af 2021 var det videreførte overskud på 84,9 mio. kr. Årets negative resultat på 36,9 mio. kr. reducerer det videreførte overskud til 47,9 mio. kr. Sammen med startkapitalen på 29,2 mio. kr. udgør domstolens egenkapital derved 77,2 mio. kr.

3.5. Likviditet og låneramme

Udnyttelse af lånerammen i 2022 beløb sig til ca. 92 pct., jf. tabel 3.5.a. Trækket på lånerammen er nærmere beskrevet i afsnit 3.3 samt i kapitel 4.

Ved årsafslutningen er der i supplementsperioden en række bevægelser på balancen, hvoraf den afledte likviditetsoverførsel efter disponeringsreglerne først kan ske i 2023. Disse omflytninger fremgår af tabel 3.5.b. Flytning af likviditet foretages både for FF4s og FF5s vedkommende inden udgangen af 1. kvartal 2023.

Tabel 3.5.a. Udnyttelse af låneramme

Mio. kr.	2022
Summen af immaterielle og materielle anlægsaktiver	357,6
Låneramme på FL 2022	390,9
Udnyttelsesgrad i pct.	91,5%

Tabel 3.5.b. Likviditetsoversigt

Mio. kr.	2022
FF4	
Samlede anlægsaktiver	357,6
Saldo FF4 konto	312,8
Beløb til overførsel i 2023	44,8
FF5	
Nettoomsætningsaktiver i alt	152,7
Saldo FF5 konto	205,8
Beløb til overførsel i 2023	-53,1

Domstolsstyrelsen har dispensation til at blande midler omfattet af likviditetsordningen med midler, der ikke er omfattet. Dispensationsordningen tilsigter, at likviditetsordningen på domstolsområdet administreres så tæt på reglerne som muligt. Aftalen med Økonomistyrelsen er senest revideret i december 2013.

3.6. Opfølgning på lønsumsloft

Det samlede lønforbrug under lønsumsloftet i 2022 er 1.417,8 mio. kr., hvilket medfører et mindreforbrug på 40,3 mio. kr., jf. tabel 3.6. Lønsumsloftet ultimo 2022 var på 1.458,1 mio. kr., hvoraf årets tillægsbevillinger udgør i alt 2,1 mio. kr. Den akkumulerede opsparring af lønsam stiger således til 276,2 mio. kr. Særligt for hovedkonto 11.41.02. Retterne skal det bemærkes, at overskuddet på lønsam modsvares af et større underskud på øvrig drift.

Tabel 3.6. Opsparing lønsam 2022

Mio. kr.	11.41.01	11.41.02	11.41.04	11.41.05	I alt
Lønsamsloft FL	89,1	1.303,2	18,4	45,3	1.456,0
Lønsamsloft inkl. TB/aktstykker	81,7	1.312,7	18,4	45,3	1.458,1
Lønforbrug under lønsamsloft	90,9	1.270,0	18,8	38,1	1.417,8
Årets resultat	-9,2	42,7	-0,4	7,2	40,3
Akk. opsparring ultimo 2021	14,8	181,0	0,5	39,6	235,9
Akk. opsparring ultimo 2021	5,6	223,7	0,1	46,8	276,2

3.7. Bevillingsregnskab

Bevillingsregnskabet i tabel 3.7. indeholder de 4 hovedkonti, som udgør driften af Danmarks Domstole samt 4 administrerede hovedkonti, som udgør de udgiftsbaserede konti.

Tabel 3.7 Bevillingsregnskab

Hoved-konto	Navn	Bevillings-type	Mio. kr.	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Videreførelse Ultimo 2022
11.41.01	Domstolsstyrelsen	Driftsbevilling	Udgifter	112,9	124,1	11,2	3,0
			Indtægter	-1,6	-0,5	1,1	
11.41.02	Retterne	Driftsbevilling	Udgifter	1.923,6	1.964,4	40,8	-79,1
			Indtægter	-5,7	-15,5	-9,8	
11.41.04	Procesbevillingsnævnet	Driftsbevilling	Udgifter	22,6	23,3	0,7	-0,1
			Indtægter		-0,1	-0,1	
11.41.05	Tinglysningen	Driftsbevilling	Udgifter	74,2	67,3	-6,9	124,1
			Indtægter	-0,2	-0,1	0,1	
11.42.01	Sagsgodtgørelse	Anden bevilling	Udgifter	107,6	108,7	1,1	
			Indtægter				
11.42.02	Fri proces	Lovbunden	Udgifter	503,3	600,9	97,6	
			Indtægter				
11.42.03	Erstatninger m.v.	Anden bevilling	Udgifter	3,3	0,0	-3,3	
			Indtægter				
11.43.01	Retsafgifter	Anden bevilling	Udgifter				
			Indtægter	-442,0	-395,7	46,3	

Regnskabsmæssige forklaringer

§11.41.01. Domstolsstyrelsen (driftsbevilling)

På udgiftssiden er der en afvigelse på 11,2 mio. kr. svarende til 10 pct. Afvigelsen skyldes primært, at styrelsens lønomkostninger er ca. 9 mio. kr. højere end lønsumsbevillingen, som i 2022 blev reduceret med 7,4 mio. kr. i forbindelse med overførsel af midler til retternes hovedkonto til dækning af Domstolsstyrelsens medfinansiering af de samlede udgifter til straffe- og skifteprogrammet. På indtægtssiden er der en afvigelse på 1,1 mio. kr., idet domstolenes aftale med Økonomistyrelsen om kompensation på likviditetsordningen i 2022 er sat i bero, fordi renten på likviditetsordningen har været 0 pct. Resultatet for 2022 bliver et samlet merforbrug på 12,3 mio. kr.

§11.41.02. Retterne (driftsbevilling)

På udgiftssiden er der en afvigelse på 40,8 svarende til 2 pct. Afvigelsen skal ses på baggrund af et højt aktivitetsniveau, bl.a. på it-området og på bygningsområdet, hvor der afholdes betydelige merudgifter til fastholdelse af midlertidige lejemaal til brug for sagsafviklingen ved flere retter. Afvigelsen på indtægtssiden udgør -9,8 mio. kr. Afvigelsen på indtægtssiden skyldes primært ekstraordinære indtægter som led i behandlingen af sager efter fx konkurslovens § 153 og 154, skiftelovens § 10, stk. 2, og § 45, stk. 2, m.v. Resultatet for 2022 bliver et merforbrug på 31 mio. kr.

§11.41.04. Procesbevillingsnævnet (driftsbevilling)

På udgiftssiden er der et merforbrug på 0,7 mio. kr. svarende til en afvigelse på 3 pct. Afvigelsen skyldes bl.a. merudgifter på lønsum på 0,4 mio. kr., mens der på øvrig drift har været afholdt ekstraordinære udgifter til bl.a. opgradering af det eksisterende esdh-system. Resultatet for 2022 blev et samlet merforbrug på 0,6 mio. kr.

§11.41.05. Tinglysning (driftsbevilling)

Afvigelsen på udgiftssiden udgør 6,9 mio. kr. svarende til 9 pct. Mindreforbruget skyldes et generelt lavere niveau for lønudgifterne sammenlignet med lønsumsbevillingen. Resultatet for 2022 blev et mindreforbrug på samlet 6,8 mio. kr.

§11.42.01. Sagsgodtgørelse (anden bevilling)

Afvigelsen mellem bevilling og regnskab er på 1,1 mio. kr., hvilket svarer til en afvigelse på 1 pct. Afvigelsen giver ikke anledning til bemærkninger.

§11.42.02. Fri proces og udgift til advokathjælp (lovbunden bevilling)

Afvigelsen mellem bevilling og regnskab er på 97,6 mio. kr. svarende til en afvigelse på 19 pct. Udgifterne er 15,4 mio. kr. højere sammenlignet med 2021. Stigningen fra 2021 til 2022 skyldes primært, at udgifterne til advokatsalær og øvrige udlæg i ægteskabssager er steget med ca. 24,5 mio. kr. Afvigelsen i forhold til finanslovsbevillingen skyldes især, at udgifter til advokatsalær og øvrige udlæg i ægteskabssager er steget over 90 mio. kr. siden 2019, hvor reformen på familieretsområdet trådte i kraft.

§11.42.03. Erstatninger (anden bevilling)

Der har i 2022 været afholdt udgifter til erstatninger som følge fejl i sagsbehandling på mindre end 0,1 mio. kr.

§11.43.01. Retsafgifter m.v. (indtægter)

Indtægter fra retsafgifter blev i 2022 på 395,7 mio. kr., hvilket giver en afvigelse på 46,3 mio. kr. svarende til 10 pct. Sammenlignet med 2021 falder indtægter med 9,1 mio. kr., hvoraf faldet i retsafgifter på civilsagsområdet udgør 21,4 mio. kr. I modsat retning sker der en større stigning i indtægterne fra retsafgifter på fogedsagsområdet.

4. Bilag

4.1. Noter til resultatopgørelse og balance

Domstolsstyrelsen har ingen noter til resultatopgørelsen, idet personaleoplysninger fremgår af tabel 2.1. I henhold til vejledningen skal der udarbejdes noter til immaterielle anlægsaktiver og materielle anlægsaktiver samt supplerende noter, hvis det er nødvendigt for forståelsen af regnskabet. Domstolsstyrelsen har på den baggrund tilføjet en note om eventualforpligtelser. Noterne til balancen aflægges under ét for Danmarks Domstole.

Der er ultimo 2022 immaterielle anlægsaktiver for i alt 246,2 mio. kr., heraf udgør færdiggjorte udviklingsprojekter 207,7 mio. kr. De færdiggjorte projekter dækker bl.a. over udvikling af domsdatabasen, opgradering af videokonferenceudstyr, udvikling af skifteportalen, udvikling og forbedringer af Civilsystemet og fogsedsystemet samt implementering af Næste generation Digital Post.

Udviklingsprojekter under opførelse udgør 33,1 mio. kr. og vedrører primært den fortsatte udvikling af nyt straffe- og skiftesystem.

Tabel 4.1. Immaterielle anlægsaktiver (Note 1)

Kr.	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	Udviklingsprojekter under udførelse	I alt
Kostpris	407.470.121	41.149.184	102.922.084	551.541.389
Primokorrekationer og flytning ml. bogføringskredse				
Tilgang	145.674.489	2.447.713	108.477.856	256.600.058
Afgang			-163.339.042	-163.339.042
Kostpris pr. 31.12.2022	553.144.610	43.596.897	48.060.898	644.802.405
Akkumulerede afskrivninger	-330.300.744	-38.138.000		-368.438.744
Akkumulerede nedskrivninger	-15.182.385		-15.002.809	-30.185.194
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12.2022	-345.483.129	-38.138.000	-15.002.809	-398.623.939
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2022	207.661.481,2	5.458.896,8	33.058.088,7	246.178.466,7
Årets afskrivninger	-26.786.559	-2.798.302	0	-29.584.860
Årets nedskrivninger	0	0	9.329.817	9.329.817
Årets af- og nedskrivninger 2022	-26.786.559	-2.798.302	9.329.817	-20.255.043
Afskrivningsperiode	8 år	3 år		

Tabel 4.2. Materielle anlægsaktiver (note 2)

Kr.	Grunde, arealer og bygninger	Transportmateriel	Inventar og it-udstyr	I alt
Kostpris	50.788.143	5.683.750	202.595.630	259.067.524
Primokorrekationer og flytning ml. bogføringskredse				
Tilgang	8.681.660	162.630	50.803.697	59.647.986
Afgang		221.424		221.424
Kostpris pr 31.12.2022	59.469.803	6.067.804	253.399.327	318.936.934
Akkumulerede afskrivninger	-34.398.321	-5.322.414	-182.600.077	-222.320.812
Akkumulerede nedskrivninger			-1.798.919	-1.798.919
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12.2022	-34.398.321	-5.322.414	-184.398.996	-224.119.731
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2022	25.071.481,57	745.390,54	69.000.331,63	94.817.203,74
Årets afskrivninger	-4.002.730	-309.101	-12.116.368	-16.428.199
Årets nedskrivninger				0
Årets af- og nedskrivninger	-4.002.730	-309.101	-12.116.368	-16.428.199
Afskrivningsperiode	10 år	5 år	3/5 år	

Der er ultimo 2022 materielle anlægsaktiver for i alt 94,8 mio. kr. Heraf udgør inventar og it-udstyr ca. 69 mio. kr. Der har i årets løb været en tilgang på 50,8 mio. kr., som bl.a. dækker over en større pc-udskiftning, som domstolene afslutter primo 2023. Grunde, arealer og bygninger dækker over nye bygningsmæssige løsninger, herunder indretning af nye retssale.

Note 2, fortsat

Kr.	Igangværende arbejder for egen regning
Primosaldo pr 1. januar 2022	20.649.120
Tilgang	16.268.347
Afgang	-10.407.687
Overført til færdige materielle anlægsaktiver	0
Kostpris pr. 31.12.2022	26.509.781

Igangværende arbejder dækker primært over udgifter vedrørende etablering af den særlig sikrede retsbygning ved Vestre Fængsel samt indretning af Domstolsstyrelsens nye lejemål.

Årets af- og nedskrivninger er i tabel 4.1. og 4.2. opgjort til samlet 36,7 mio. kr. I tabel 3.1. Resultatopgørelse er årets af- og nedskrivninger opgjort til 44,6 mio. kr. Dette er en forskel på 7,9 mio. kr., hvilket skyldes en tilbageførsel af en nedskrivning på 9,3 mio. kr. på et afgangsført anlæg, jf. tabel 4.1. Herudover er der en forskel på 1,4 mio. kr. svarende til årets afskrivninger på donationer, som er indeholdt i tabel 3.1., men ikke indgår i tabel 4.1.

I note 3 fremgår årets bevægelser på hensættelser.

Tabel 4.3. Hensættelse (note 3)

Mio. kr.	Primo 2022	Årets bevægelser	Ultimo 2022
Reetablering ejendomme	36.732.654,0	-8.500.512,0	29.402.807,0
Øvrige forpligtigelser	394.284,4	-635.997,7	1.157.997,6
Restløn og frivillig fratræden	1.624.183,0	-455.800,0	0,0
I alt	38.751.121,4	-9.592.309,7	30.560.804,6

Note 4. Eventualforpligtigelser

Sagsanlæg mod leverandør af it-system. Domstolsstyrelsen har i juli 2020 anlagt en retssag mod it-firmaet, der har udviklet og leveret domstolens digitale sagsportal (minretssag.dk/Civilsystemet). Systemet blev implementeret i 2017 og der har løbende været performanceproblemer og bl.a. på den baggrund er det Domstolsstyrelsens opfattelse, at kvalitetsniveauet af it-systemet er lavere end, hvad man kan forvente. Sagen er endnu ikke berammet til hovedforhandling. I 2023 forventes gennemført et syn og skøn.

4.2. Indtægtsdækket virksomhed

Danmarks Domstole har ikke indtægtsdækket virksomhed.

4.3. Fællesstatslige ydelser mv.

Danmarks Domstole sælger ingen fællesstatslige løsninger.

4.4. Gebyrfinansieret virksomhed

Danmarks Domstole har ikke gebyrfinansieret virksomhed.

4.5. Tilskudsfinansierede aktiviteter

Danmarks Domstole har ikke tilskudsfinansierede aktiviteter.

4.6. Forelagte investeringer

I tabel 4.4. fremgår en oversigt over igangværende it-projekter, som har været forelagt Finansudvalget.

Tabel 4.4. Oversigt over igangværende it-udviklingsprojekter¹

Igangværende it-udviklingsprojekter	Senest forelagt	Start-tidspunkt	Forventet afslutning	Afholdte udgifter i alt (mio. kr.)	Afholdte udgifter i 2022 (mio. kr.)	Godkendt totaludgift (mio. kr.)
Nyt straffe- og skiftesystem	20. oktober 2021, jf. akt. 26 (afgjort 28/10 21)	Analysefase fra 2019. Overgang til gennemførelsesfase i oktober 2021	Ultimo 2026	139,9	88,7	604,6

Note 1: De anførte udgifter er opgjort udgiftsbaseret, dvs. ekskl. renteudgifter. Udgifter er opgjort i løbende priser.

4.7. It-omkostninger

I tabel 4.5. er it-omkostningerne i 2022 for Danmarks Domstole opgjort.

Tabel 4.5. It-omkostninger 2022

Mio. kr.	2022
Interne personaleomkostninger til it ¹	61,6
Interne statslige køb af it, herunder fra Statens IT	0,0
It-systemdrift	90,6
It-vedligehold	14,1
It-udviklingsomkostninger	39,7
Udgifter til it-varer til forbrug	8,0
I alt	214,1

Note 1: De interne personaleomkostninger er opgjort manuelt og tager udgangspunkt i bevillingsårsværk. Opgørelsen er ekskl. generel ledelse.